



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ...สำนักงานประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ...สงต. โทร. ๐-๒๖๑๘-๒๓๒๓ ต่อ ๑๗๑๐, ๑๗๑๑

ที่...นร. ๐๒๐๙.๐๓/ ๑๕๑...วันที่...๑...มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง...สรุปการถ่ายทอดประสบการณ์ทางออนไลน์ของ ABU เรื่อง “๙๐ วันของการรายงานข่าว COVID-19

จากเมืองอู่ฮั่น (Experience Sharing - 90 Days of Reporting from Wuhan on COVID-19)”

เรียน...ผอ.สพต. ผ่าน ผอ.สงต.

ตามที่สหภาพวิทยุและโทรทัศน์แห่งเอเชีย - แปซิฟิก (Asia-Pacific Broadcasting Union: ABU) ได้เชิญบุคลากร กปส. เข้าร่วมรับฟังการถ่ายทอดประสบการณ์ทางออนไลน์ หัวข้อ “๙๐ วันของการรายงานข่าว COVID-19 จากเมืองอู่ฮั่น (Experience Sharing - 90 Days of Reporting from Wuhan on COVID-19)” ในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ น. (ตามเวลาในประเทศไทย) ผ่านช่องทางโปรแกรม GoToWebinar โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์การรายงานข่าว COVID-19 จากเมืองอู่ฮั่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดการระบาดของโรคดังกล่าว โดยมี Xu Zhaoqun ผู้ผลิตรายการอาวุโสและหัวหน้าฝ่ายข่าวของ CGTN ซึ่งปฏิบัติหน้าที่รายงานข่าวการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๓ เป็นเวลายาวนานถึง ๙๐ วัน เป็นวิทยากร นั้น

ในการนี้ นางสาวศิริลักษณ์ รัตนโรภาส ได้เข้าร่วมรับฟังการถ่ายทอดประสบการณ์ทางออนไลน์ด้วย โดยสามารถสรุปสาระสำคัญ แบ่งตามหัวข้อที่วิทยากรบรรยาย ๖ หัวข้อได้ดังนี้

๑. เรื่องราวของ Xu Zhaoqun และทีมงานที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ขณะเกิดสถานการณ์ที่มีอุปสรรคอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยในช่วงแรกของการลงพื้นที่ในช่วงปิดเมือง ทีมข่าวเลือกนำเสนอประเด็นการรักษาผู้ติดเชื้อ การปรับวิถีชีวิตของคนอู่ฮั่นในภาวะปิดเมือง และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข่าวลือต่าง ๆ เช่น ข่าวลือเรื่องการขาดแคลนอาหารและอาหารราคาแพง โดย CGTN ส่งทีมข่าวไปสังเกตการณ์ที่ร้านสะดวกซื้อ ตั้งแต่ช่วงก่อนเปิดทำการจนถึงเวลาปิดทำการ ผู้ชมจึงได้เห็นภาพตั้งแต่ประชาชนเข้าแถวรอซื้ออาหารสดที่ทางร้านเตรียมไว้ขายจำนวนมาก เห็นป้ายราคาที่เป็นราคาขายปกติไม่ได้ปรับเพิ่ม ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าสินค้าหมดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากในแต่ละวันมีประชาชนมาจับจ่ายเป็นจำนวนมาก ไม่ได้เกิดภาวะขาดแคลนอาหารแต่อย่างใด

๒. การออกแบบวิธีการรายงานข่าวเฉพาะกิจในเมืองอู่ฮั่นซึ่งรวมทั้งการทำสารคดีเชิงข่าว สารคดีเชิงวิเคราะห์ การรายงานสดผ่านสื่อสังคม เนื่องจาก CGTN เป็นสถานีข่าวภาคภาษาอังกฤษ ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นชาวต่างชาติอยู่ด้วย ทีมข่าวจึงเพิ่มประเด็นการนำเสนอเกี่ยวกับชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในอู่ฮั่น และรับฟังความต้องการประเด็นต่างๆ จากต่างประเทศ เพื่อต่อยอดประเด็นข่าวที่ผู้ชมสนใจ ซึ่งนอกเหนือจากการนำเสนอในรูปแบบรายงานพิเศษแล้ว ทีมงานยังได้ผลิตสารคดีพิเศษความยาว ๓๐ นาที จำนวน ๒ เรื่อง คือ “การปิดเมือง – หนึ่งเดือนในอู่ฮั่น (The Lockdown – One Month in Wuhan)” และ “ระหว่างความเป็นกับความตาย (Between Life and Death)” นำเสนอเป็นตอนต่อเนื่อง โดยมีจำนวนผู้เข้าชมผ่านช่องทางสื่อสังคมกว่า ๑๖ ล้านครั้ง นอกจากนี้ เนื่องจากสื่อต่างประเทศไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้จากการปิดเมือง ทำให้สื่อในประเทศต่างๆ เช่น Fox News ของสหรัฐอเมริกา TRT World ของตุรกี และ MCOT ของไทย ประสานงานให้ CGTN รายงานสดจากพื้นที่เพื่อออกอากาศผ่านทางสถานีของตนเอง วิทยากรยังได้ระบุถึงความสำคัญของการร่วมมือกับสื่อต่างประเทศเพื่อรายงานข่าวในพื้นที่วิกฤตหรือพื้นที่ที่ถูกจำกัดการเข้าถึงในอนาคตหากเกิดวิกฤตที่มีลักษณะคล้ายกัน เช่น เหตุภัยพิบัติในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นต้น

๓. การรักษาตนให้ปลอดภัยของผู้สื่อข่าว เป็นประเด็นสำคัญที่วิทยากรเน้นว่า การศึกษาข้อมูล และเตรียมความพร้อมก่อนเดินทางไปปฏิบัติงานในภาวะที่มีความเสี่ยง เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ในกรณีของ CGTN ผู้สื่อข่าวต้องป้องกันตัวเองอย่างดีที่สุดเนื่องจากต้องปฏิบัติหน้าที่ในเขตอันตราย (Red zone) ของโรงพยาบาลท้องถิ่นในอู่ฮั่น ทีมข่าวจึงต้องเรียนรู้วิธีการสวมหน้ากากอนามัยและชุด PPE ให้ถูกต้อง ตลอดจนเรียนรู้วิธีการล้างมืออย่างถูกวิธีจากบุคลากรทางการแพทย์ นอกจากนี้ CGTN ยังเตรียมงบประมาณจองที่พักเพิ่มเติมหนึ่งห้องสำหรับเก็บอุปกรณ์การถ่ายทำโดยเฉพาะหลังการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสอีกด้วย

๔. การต่อสู้...

๔. การต่อสู้กับข่าวลือและข่าวลวง วิทยากรกล่าวว่า “ข่าวลวงนั้นสร้างง่ายในเวลาเพียงไม่กี่นาที แต่นักข่าวอาจต้องใช้เวลาหลายวันในการพิสูจน์ความจริง” โดยอธิบายว่า การจัดการกับข่าวลวงนั้นใช้เวลาและทรัพยากรจำนวนมาก โดยยกตัวอย่างคลิปหนึ่งซึ่งเป็นภาพตำรวจลงจากรถและสวมชุดป้องกัน จากนั้นกล้องได้แพนภาพไปยังอีกฝั่งและมีเสียงคล้ายเสียงปืนดังขึ้น และมีภาพคนนอนอยู่บนพื้น คลิปดังกล่าวถูกอ้างว่าเป็นคลิปที่ผู้ติดเชื้อโควิด-19 ถูกยิง ดังนั้น เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ทีมข่าวจึงลงพื้นที่เก็บข้อมูล โดยสังเกตรายละเอียดในคลิปเพื่อสืบหาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปรากฏในคลิปจากหมายเลขบนหลังการตรวจพบว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นอุบัติเหตุทางถนน และจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้คนในคลิปเมื่อได้ยินเสียงปืนพบว่าเมื่อเสียงปืนดังขึ้นกลับไม่มีใครทำอะไรตกใจ จึงทำให้รู้ว่าเสียงปืนนั้นถูกตัดต่อขึ้นภายหลัง คลิปนี้จึงไม่เกี่ยวกับเหตุการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 แต่อย่างใด

Xu Zhaoqun ยังกล่าวอีกว่าข่าวลือหลายเหตุการณ์ที่ถูกส่งต่อในสื่อสังคม ไม่สามารถพิสูจน์ได้เหมือนกับคลิปดังกล่าว เช่น ข่าวลือว่ามีเห็นภาพผู้เสียชีวิตจากโควิด-19 เคลื่อนตามทางเดินของโรงพยาบาล ซึ่งทีมข่าว CGTN ทำได้เพียงบอกเล่าเหตุการณ์จากมุมที่พบเห็นจากการลงพื้นที่โรงพยาบาลกว่า ๗๐๐ ครั้ง ตลอด ๔๐ วันที่ผ่านมาว่าไม่เคยพบเห็นผู้เสียชีวิตจากโควิด-19 อยู่ตามทางเดินของโรงพยาบาลแต่อย่างใด

๕. การให้ความร่วมมือกับบุคลากรทางการแพทย์ และเจ้าหน้าที่ของทางการ ในประเด็นนี้ Xu Zhaoqun อธิบายว่า ในช่วงแรกที่เดินทางไปถึงอู่ฮั่น ทีมงานไม่สามารถประสานงานขอสัมภาษณ์บุคลากรทางการแพทย์ และเจ้าหน้าที่ของทางการในห้องถิ่นเพื่อทำข่าวได้เลย เนื่องจากบุคลากรเหล่านี้มีการกักกันเฉพาะหน้ามากมาย ทีมงานจึงต้องมีการวางแผนที่ยืดหยุ่น พร้อมปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ และเดินทางไปยังโรงพยาบาล สถานที่ราชการเพื่อติดต่อประสานงานด้วยตนเองโดยตรง ข้อสำคัญคือต้องปฏิบัติตามคำแนะนำและข้อบังคับของแต่ละแห่งอย่างเคร่งครัด เพื่อสร้างความไว้วางใจและการทำงานร่วมกันอย่างราบรื่นในภาวะวิกฤต

๖. ความรู้สึกของผู้สื่อข่าวที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางสภาวะการปิดเมืองอู่ฮั่น วิทยากรเล่าว่า ได้มอบหมายให้ทีมข่าวรายงานเรื่องการรับมืออุปกรณ์การแพทย์จากญี่ปุ่นจากสนามบินอู่ฮั่น แต่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลอู่ฮั่นนั้นไม่มีรถสำหรับขนย้ายอุปกรณ์อย่างเพียงพอ จึงได้ใช้รถของทีมงานช่วยขนย้ายอุปกรณ์ดังกล่าวจากสนามบินเพื่อไปแจกจ่ายให้สถานพยาบาล นับเป็นความภาคภูมิใจของทีมงานที่ได้มีส่วนช่วยเหลือชุมชนในสถานการณ์พิเศษ และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจตลอด ๔๐ วัน ก็ไม่ปรากฏว่าทีมงานของ CGTN ติดเชื้อโควิด-19 จากการปฏิบัติหน้าที่อีกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ เห็นควรนำสรุปผลการถ่ายทอดประสบการณ์ทางออนไลน์ดังกล่าวเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปปรับใช้ในงานของ กปส. ในการลงพื้นที่เพื่อผลิตเนื้อหาในภาวะวิกฤต และสนับสนุนให้บุคลากร กปส. ที่ปฏิบัติงานด้านสื่อสารมวลชนเข้าร่วมอบรมออนไลน์มากขึ้น โดยระบุนหน่วยงานที่ควรเข้าร่วมให้ชัดเจน นอกจากนี้ บุคลากร กปส. สามารถติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตรออนไลน์ได้ผ่านช่องทาง Facebook Group: ABU-AIBD Thailand. โดยสามารถเข้าร่วมกลุ่มโดยสแกน QR Code ตามที่แนบมาตอนท้ายหนังสือนี้

Siriluk R.

(นางสาวศิริลักษณ์ รัตนโรภาส)
นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ

Facebook Group: อัปเดตหลักสูตรอบรมของ ABU/AIBD



เรียน ผอ.สปด.

เพื่อโปรดทราบ

ศิริวรรณ

นางศิริวรรณ คำปรีดา

ผอ.สสท.

กตม / ๑๕๖๐๕๖
เพื่อโปรดทราบ
ชุดกอง กว

วัน อึ้ง

(นางวันเพ็ญ อ้วนตัน)

ผอ.สปด.

QL